

KARDINALOV NAGOVOR NA
SVEČENIČKOM HODOČAŠĆU SVEĆENIKA
ZAGREBAČKE METROPOLIJE

(Stara Gradiška, spomen-crkva sv. Mihaela
arkandjela, 24. rujna 2009.)

Svetopisamsko čitanje: 2 Tim 2, 8-13; 3, 10-12.

Svećenici su i u uzništvu bili proročki glas

1. Na početku našega hodočasničkoga puta došli smo do mjesta iznimnih stradanja i iznimnoga svjedočenja. Uistinu je dirljivo biti pred otajstvom svećeničke žrtve; stajati pred zbiljom i slikama koje su se na ovom mjestu urezivale u pamćenje naše subraće. Danas, ne zaboravljajući niti jednu žrtvu nepravde na ovome mjestu, posebnu pozornost usmjerujemo prema svećenicima, jer u njihovoj se žrtvi odražavaju i sve ostale. Znamo da su ovdje mnogi vjernici laici trpjeli zbog vjere, ali znamo i to da je vlastodršcima bilo osobito važno udariti pastire.

Izvanjski okvir ovoga zatvora ostao je u takvome stanju da nije teško u mislima biti ponesen u vrijeme kada su naša subraća ovdje svjedočila vjeru i vjernost, od koje i mi danas živimo. Nije teško zamisliti

nalagodavce i izvršitelje koji su ponižavanjem nevinih htjeli okovati Božju riječ koja je bila živa u gorljivome duhu i ispaćenim tijelima zatočenika.

Nije teško zamisliti svećeničku bol i pitanja o smislu njihova svećeništva i pitanja o budućnosti Crkve dok su – natjerani od nepravedne vlasti – razgrađivali crkvu, skidali ciglu zidova i osjetili kušnju, ali istodobno i snagu vjernosti Gospodinu, koji ih je pozvao na služenje Crkvi u prezbiteratu. U prašini rušenja živjelo je mučiteljima nedohvatljivo blago: Crkva, do koje nisu mogli doprijeti, istina koja je po njima naviještala da »Božja riječ nije okovana«. Svećenici su dobro znali da jedino naša nevjera oslabljuje snagu slobode riječi Božje.

Odvojeni od svojih vjernika i službe, ali ugrađeni u duhovni dom, onaj nerukotvoren, koji spaja ovozemaljsko i vječno, nisu prestali biti svećenicima, prinoseći sebe kao žrtvu u Kristovoj žrtvi. Živjeli su od snage i otajstva koje progovara ovozemnim pozivom u Kristovo svećeništvo, da bi živjelo dovijeka, u vječnosti. U činu okrutnosti i u pokušaju oduzimanja dostojanstva, kako ljudskoga, tako i svećeničkoga, objavila se proročka snaga. Dok su moćnici ovoga svijeta mislili da oni grade budućnost i pišu važne stranice povijesti, da je usmjeruju po svojoj volji, svećenici u uzništvu bili su proročki glas i tijelo. Bili su prisiljeni na šutnju i na život u neljudskim uvjetima i tako su stvarali događaje kojima je istinski voditelj bio Duh Sveti.

Mučenička snaga subraće i danas obvezuje

2. Draga braćo svećenici, na ovome smo znakovitom hodočašću vođeni poticajima Svećeničke godine, u kojoj na izniman način progovara geslo: »Kristova vjernost – svećenikova vjernost«. Ta se vjernost ovdje dodiruje do životnoga dna. Ta se vjernost očitovala kao vjernost Bogu, Crkvi i svojem narodu. Ta vjernost nije oslonjena u prvom redu na ljudsku snagu, sposobnosti, pripremljenost, nego ima uporište u Bogu. Ovdje se spominjemo i onih svećenika koji iza patnje nisu vidjeli slavu križa i u svojoj slabosti popustili pred prijetnjom tjeskobe.

Vjernost izrasta iz povjerenja, a svećenička vjernost iz povjerenja u Boga da On sve, čak i najveću patnju, vodi prema dobru. Razlog da odustanemo, da odstupimo je strah i gubitak privlačnosti, koji nastaju iz nepovezanosti s Bogom i iz nedosljednosti te podijeljenosti vlastitoga života. »Ako ne budemo vjerni, on vjeran ostaje.« Premda će nas zaniijekati, ako ga zaniječemo; premda će razotkriti našu životnu neistinu, On ostaje milosrdan. Sebe ne može zaniijekati.

Danas dolazimo k Bogu s velikom zahvalnošću za vjernost naših svećenika i za njihovo zajedništvo, koje je izdržalo velike kušnje, te nam s ovog mjesta s apostolom Pavlom ponavljaju: »Iz svih me (progonstava) izbavio Gospodin!« (2 Tim 3,11) Svećeničke vjernosti nema bez Boga, bez slavlja sakramenata potpunom predanošću, a osobito ne bez Euharistije i redovite svete ispovijedi. Od Euharistije živi čitava Crkva, a bez ljubavi prema njoj svećenik postaje mrtav. Naša nam subraća to danas stavljaju na srce. U trpljenju zatočeništva, na ovome i na tolikim drugim mjestima,

pogled subraće bio je usmjeren ponajprije u vlastitu dušu i poziv, ali ništa manje u patnju bl. Alojzija Stepinca. Njegova je vjernost jačala snagu zajedništva u patnji. Vjernost je postala vjerodostojnost, koja dopire do nas. Ovdje slobodno smijemo reći da smo plodovi te vjernosti. Stoga mučenička snaga subraće i nas obvezuje.

Na prostoru simbola zla izrasta crkva

3. I danas smo mi – svećenici i vjernici – mi, Crkva, proročki narod, s jasnim poslanjem navještaja i pokazivanja nebeske zbilje. Kao proročki narod, u povezanosti s Bogom odvagujemo svaki događaj povijesnoga gibanja. Evanđelje i otajstvo Krista nadilazi povijest. Naši svećenici mučenici nose poruku da bez Boga povijesna događanja unose strah, a strah neslobodu. Nametnuta nesigurnost, stvarna ili izmišljena, promicanje straha i ucjena koriste se kao prostori za pojavak lažnih spasitelja i osloboditelja, prosvjetitelja i vođa, kao i za pritiješnjenost malodušjem, kojega je plod još veći strah.

Ova crkva, koju i mi gradimo, vidljivi je znak svećeničke vjernosti, pokazatelj izvorišta snage, zajedništva vjere i crkvenosti te jedinstva u ljubavi. Iz nečovječnosti komunističkoga sustava i terora njegovih poslušnika, kao izdaje vjernosti dobru, u društvo se unosilo nijekanje Boga, slobode, domovine i svega što istinski oblikuje smisao življenja. Sada na prostoru simbola zla izrasta crkva, prostor ljubavi koji stvara Božje kraljevstvo. Zagledani u uzore svetih svećenika, dionika Kristove muke na najdublji način, i mi danas razmatrajmo o svome poslanju, o zahtjevima novoga vremena, u kojemu ne

nedostaje nastojanja da Crkva bude ugušena u ruševinama i prašini nekih novih silnika, čiji zatvori imaju teže prepoznatljive zidove i tamnice.

A mi naviještamo Radosnu vijest, koja oslobađa istinom križa i Uskrsnuća, ljepotom Utjelovljenja u krilu Djevice Marije te snagom Duha Svetoga, koji sve čini novim! Duboko prožeti vjerom u uskrsnuće, s molitvom za svećeničku vjernost, strpljivost, ljubav i postojanost – živimo dostojno Evanđelja, kao živa prisutnost Krista u svijetu.

U mnoštvu pitanja, nesigurnosti i mijena, slavimo Božju vjernost moleći u kratkoj doksologiji svakoga dana: »kako bijaše na početku, tako i sada i vazda i u vijeke vjekova. Amen.«